

GALATA

CARTA PAULOBA ʁAÐA DJABARÃ GALACIA DRUAÐEBEMA ITEA

Pauloba naãrã Jesucritodebema jarade wãside nałgarã puru Galacia druade beadaa wãsia: Antioquía Pisidiadebema, Iconio, Listra, idjaba Derbe (Hecho 13:1neba aba 14:23daa). Ēberãrã mał purude beara biara judiorãe basía. Pauloba mama jaradiadacarea łcrla judiorãda jũenapeða jaradia panesidaa Crito ijãni awara cacua wẽãgoðida panlaða. Mał awara jara panasidaa Pauloba adji leyra jũma ijãbica bẽrã Critoba diabuedaẽda. Małne djabarã Galaciade beaba adjira epẽblda basía.

Mał carea Pauloba nał Galata cartada łasia. Poa 50de łasica łla. Naãrã Pauloba djabarãra quẽasia bedeða bia Critodebema ijãnapeda dewara crĩcha epẽblda carea. Małare łasia sãwã Jesucritoba idjira trãsida judiorãeja jaradia nĩbamãrẽa idjaba mãwã o łara djabarã dji dromarã Jerusalełne beaba bia unu panlaða (Hecho 15). Mał awara łasia Crito ijã panla carea Ācõrẽba idji biadeba dadjirãra jipa unu łada. Jũma małgłara 1:10deba aba 2:21naa łł łla.

Małare Pauloba łasia Moise ley ijãbi panłneba mał judiorãba judiorãeja bedeða bia Critodebemara igarabi panlaða idjaba mał ley epẽbldaba jũma ijã oðida panłmĩna poya oðaeða. Mał carea łasia Abrahãłba mał ley neẽ ijãna bẽrã Ācõrẽba carebasida. Łasia adjirãba mãwã ijãnibłrla Ācõrẽba carebaida Abrahã carebaða quĩrãca. Jũma małgłara łł łla 3:1neba aba 4:31naa.

Pauloba jĩrũare łasia bedeða bia Critodebemada ijãnibłrla Ācõrẽba dadjirãra leydebemada eðrla łaiða idji Jaureba pe eronĩbamãrẽa. Mał carea łasia sãwã idji Jauredeba nĩbadida panlaða. Małnebemada łł łla 5:1neba aba 6:18daa.

Nał cartade Pauloba naãrã łada

1 ¹Młra Pauloa, Jesucritoba diabuedaa.^a Ēberãrãba młra ładae basía idjaba edadae basía Jesucritoba diabuedada bamãrẽa. Āteblara

a 1:1. *Jesucritoba diabueda.* Cãpũrĩã bedeaðe jara łla “apóstol.” Mał griego bedeaða jara łla “diabueda.”

Jesucritoba idjaba idji Zeza Ācōrē, idji beu ðaða Ārēbabidaba mĭra mĕwā ðasidaa. ²⁻³Mĭa naĭ cartara ðabara Galacia druadebema itea. Mĭa, jūma djabarā mĭ ume panĭ biða quĩrĭā panĭa dadjirā Zeza Ācōrēba, dadjirā Boro Jesucrito biða ādji biadeba bārāra careba pananida idjaba necai ðai sida bārāa dia pananida. ⁴Dadjirā Boro Jesucritoba ara idjida dadjirā cadjirua carea idu beabisia naĭ ewari cadjiruadebemada ēdra edai carea. Mĕwā osia dadjirā Zeza Ācōrēba quĩrĭāna bēra. ⁵Ewariza idjĭa bia bedeadida panĭa. Bia ða mĕwā ðaida.^b

Bedeā bia Critodebemara ababara ða

⁶Mĭa cawa crĭchaēa sāwā bārāra dārēne Ācōrēnebemada āi wāðadada. Ācōrēba bārāra trĭsia Crito biadeba ēdra edai carea, baribara bārāa biara ēpē panĭa dewararāba bedea bia quĩrāca jara panĭa. ⁷Wārāda ādjia jaradia panĭa bedea biaēa. Baribara Ācāra bārāa āi crĭchabibadaa bedea bia Critodebemada āi jaradia panĭ bēra. ⁸Bariduaba bedea bia Critodebemada daiba bārāa jaradiapedada awara jaradiaibara, Ācōrēba idjira ewariza biē ðaya; daiba wa bajānebema nezoca biða awara jaradiadibara, dai sida Ācōrēba ewariza biē ðaya. ⁹Daiba naārā jarapedadara mĭa wayacusa jaraya: bārāba bedea bia Critodebema ijāpedadada bariduaba awara jaradiaibara, Ācōrēba idjira ewariza biē ðaya.

¹⁰Mĕwā jara ðadeba mĭa jaraē ða ēberārāba mĭra bia ununida, ātebara quĩrĭā ða Ācōrēba mĭra bia unuida. Crito ijāi naēna mĭa jara ðabadjia ēberārāba mĭra bia ununamārēa. Wadibiða mĕwā o ðabara, mĭra Crito nezocaē bacasia.

Jesucritoba Paulo trĭna

¹¹Djabarā, cawadadua bedea bia Critodebema mĭa bārāa jaradiadara ēberā crĭchaēda. ¹²Maĭ bedeara mĭa ni abā ēberāneba cawaē basĭa. Ni abā ēberāba mĭa jaradiaē basĭa. Ātebara Jesucritobara mĭa cawabisia. ¹³Bārāba ūrĭsidaa mĭra sāwā nĭbasida judiorāba jaradiabada jūma ijā o ðaside. Bārāba cawa panĭa mĭa Ācōrē ēberārāra bio biē obadjida. Aðeda jūma jōbi quĩrĭā basĭa. ¹⁴Judiorāba jaradiabadara mĭa biara cawabara basĭa mĭ daucharā cāyābara. Dai drōā naēnabemaba obadara mĭa bio ijā obadjia. ¹⁵⁻¹⁶Baribara mĭ todi naēna Ācōrēba mĭra edasia. Idji biadeba mĭra trĭsia idji nezocada ðamārēa. Idjia crĭchaða quĩrāca idji Warrara mĭa cawabisia judiorāēa idjidebemada jaramārēa. Maĭne mĭa ni abāa iwidĭē basĭa sāwā oida ða cawaya. ¹⁷Idjaba Jesucritoba mĭ naēna diabuedarāa Jerusaleĭnaa iwidĭe wāē basĭa. Ātebara mĭra Arabia druadaa wāsia. Mĕwānacarea Damasco puruðaa jēda wāsia.

¹⁸Poa ūbea ðadacarea mĭra Jerusaleĭnaa Pedro cawai carea wāsia. Mama quince ewari idji ume ðasia. ¹⁹Pedro awara dadji Boro Jesucritoba

b 1:5. *Bia ða mĕwā ðaida.* Cāpūrĭā bedeaðe ða ða: “Amén.”

ἄλλα djabarā judiorāra Santiago ἑλμαλβα Antioquíā puruḁaa wāsidaa. Ἄdjirāba jarabadjidāa judiorāéra cacua wēāgodida panḁda Ἀκὼρē ēberārā beadi carea. Ἄdji jūēni naēna Pedrora djabarā judiorāē ume ne cobadjia, baribarl maḁ djabarā judiorā jūēpedadacarea idjira waa djabarā judiorāē ume ne coē basía. Ἄtebarl jīga nībade wāsia. Idjia wayasia djabarā judiorāba idjira bié jaradida judiorāē ume ne co ἑλ carea.^e 13 Idjaba dewararā djabarā judiorā bida djabarā judiorāéra igarasidaa Pedroba sewadeba o ἑλ quīrāca. Māwā o panḁ bēra Bernabe bida abari quīrāca bié osia. 14 Baribarl mḁa unusia ἄdjirāra wārā bedeā bia Critodebemaba jara ἑλ quīrāca nīnaēda. Maḁ bēra mḁa Pedrora jūmarā djabarā quīrāpita nāwā quēāsia: “Bara judiomīna judio quīrāca ḁacaa. Ἄtebarl judioē quīrāca ḁabaria. Maḁda ḁcārē cārēā judiorāba obadara ḁa djabarā judiorāēā obi ἑλ?”

15 Ἀκὼρēba Moisea diada leyra judiorāēba neé panḁ bēra dadji judiorāba ἄdjirāra cadjirua obadarāana abadaa. Dadjirāra todadeba judiorā bēra maḁ leyra eropanḁ. 16 Baribarl dadjirāba cawa panḁa maḁ ley ijā o ἑḁdeba ni abaḁda Ἀκὼρē quīrāpita jipa ḁaēda, ἄtebarl Jesucrito ijā ἑλ carea Ἀκὼρēba jipa unuya. Dadjirā bida Jesucritora ijāsidaa Ἀκὼρēba bia unumārēā. Wārāda Ἀκὼρēba Moisea diada ley ijā o panḁneba dadjirāra Ἀκὼρē quīrāpita jipa beadaēā, ni abaḁda maḁ ley ijā o ἑḁdeba idji quīrāpita jipa ḁaé bēra.^f

17 Ἀκὼρēba Moisea ley diada cāyābara dadjirāba jḁḁsidaa Critodeba Ἀκὼρēba jipa unumārēā. Maḁ bēra ἄλλαmaarā dadjirāra cadjirua obadarāa. Māwāra ḁCritoba dadjirāa cadjiruada obi ἑḁca? ¡Māwāēā! 18 Mḁa ley naēna ēpē ḁadada wayacusa ēpēibarl, mḁdrl bedeade beya. 19 Naēna mḁra Ἀκὼρēba Moisea diada leydeba basia. Baribarl maḁ leydebemada ēdrasia.^g Māwā mḁra Ἀκὼρē itea zocai ḁesia. 20 Mḁra Crito ume ābaa cruḁe cachisidaa. Maḁ bēra ara mḁdjideba ḁléā, ἄtebarl Critodrl mḁ soḁe ἑḁa. Naḁ djarade zocai ḁamisa mḁra Ἀκὼρē Warra Jesu ijā ἑḁdeba ḁaya. Ara maḁ Jesuba mḁra quīrīāsia idjaba mḁ carea ara idjida idu beabisia. 21 Ἀκὼρēba idji biadeba dadji jipa ḁadada mḁa igaraēā. Ἀκὼρēba Moisea diada ley ijā o panḁneba idji quīrāpita poya jipa beadibara, Critora idji quīrīābe beucasia.”

Ababe Jesucritodrl ijānida panḁa

3 1 Djabarā Galacia druadebema, ¡bārāra crīcha neé beaa! ḁCaiba bārāra cūrūgasi wārā bedeara idu ḁadamarēā? Daiba bārā quīrāpita ebuda jaradiabadjidāa Jesucritora bārā carea cruḁe cachi beasidada. 2 Mḁa naḁda bārāa iwidiya: ḁἈκὼρēba Moisea diada ley ijā o panḁneba bārāba Ἀκὼρē Jaurera edasidaca? ḁBedeā bia Jesucritodebemada ūrīnapeda ijāsidade edasidaēca? 3 ¡Bārāra wārāda crīcha neé beaa! Crito ijāsidade naārā Ἀκὼρē Jauredeba bia

e 2:12. Pedrora naēna bié jarada bēra wayacusa bié jaradida crīchasia. Hecho 11:1-18.

f 2:16. Salmo 143:2. **g 2:19.** Maḁ leydebemada ēdrasia. Griego bedeade nāwā ἑḁ ἑḁa: “Maḁ leydebemada beusia.”

nībasidaa. ¿Idira ara bādjia o pananeba jūma jipa beadica?^h 4Crito iḡa panā carea bārāra bio bia mīgasidaa. Maḡda Critoda igaradibara, ¿bādji quīrābe bia mīgasidaéca? Māmaarā bādji quīrābe bia mīgadaé basía. 5Ācōrēba idji Jaurera bārāa diasia idjaba bārā tāēna ne ununacada o ḡaa. ¿Ācōrēba cārē cārēā māwā o ḡa? Māwā o ḡaa bārāba bedea bia Critodebemada ūrīnapeda iḡasida bēra. Ācōrēba māwā oé ḡaa idjia Moisea diada leyra bārāba iḡa o panā bēra.

6Abrahaḡnebemada crīchadadua. “Abrahaḡba Ācōrēra wārāda iḡasia. Maḡ carea Ācōrēba idjira jipa unusia.”ⁱ 7Maḡba cawadadua wārāda Ācōrē iḡa beadrā Abrahaḡ warrarāda. 8Naēnaedaḡba Ācōrē Bedeade ḡa ḡaa judiorāēba Ācōrēda iḡasidara idjia ādjirā sida jipa unuida. Maḡ carea naēnaeda Ācōrēba Abrahaḡa bedea bia dadji ēdrāḡidebemada bedeasia. Idjia nāwā jarasia: “Bādeba mḡa naḡ ējūāne ḡea purura jūma carebaya.”^j 9Maḡ bēra Abrahaḡba iḡāna quīrāca iḡa ḡeara Ācōrēba jūma carebaya Abrahaḡ carebaḡa quīrāca.

10Ācōrēba Moisea diada ley iḡa o pananeba jipa beadida crīcha ḡeara Ācōrēba bié ḡaya. Maḡ leyde nāwā ḡa ḡaa: “Naḡ ley jūma iḡa oé ḡeara Ācōrēba bié ḡaya.”^k 11Wārāda ebuḡa ḡaa Ācōrēba Moisea diada ley iḡa o ḡadeba ni abaḡda Ācōrē quīrāpita jipa ḡaéda. Ācōrē Bedeade nāwā ḡa ḡaa: “Ācōrē quīrāpita jipa ḡa ēberāra Ācōrē iḡa ḡadeba ḡaya.”^l 12Baribara Ācōrēba Moisea diada ley iḡa o ḡadeba jipa baída crīcha ḡaba crīchacaa Ācōrē iḡa ḡadeba jipa baída. Ātebara idjidebemada nāwā ḡa ḡaa: “Naḡ ley iḡa o ḡara maḡḡadeba ḡaya.”^m

13Ācōrēba Moisea diada leyba bié ḡaḡidebemada Jesucritoba dadjirāra ēdra ḡasia. Idjidra Ācōrēba dadjirā cacuabari bié ḡasia. Ācōrē leyde nāwā ḡa ḡaa: “Abaḡda bacurude jira ḡaḡibara, Ācōrēba idjira bié ḡaya.”ⁿ

14Maḡḡara māwāsia Ācōrēba Jesucritodeba judiorāé sida carebamārēā idjia naēna Abrahaḡa carebayada ada quīrāca.^o Dadjirāba Jesucritoda iḡa panā bēra Ācōrēba idji Jaure diai jaraḡara edasidaa.

Ācōrēba Abrahaḡ umen bedea ḡadara leyba āyā ḡacaa

15Djabarā, mḡra ne jara ḡadeba bedeaya: ēberāba dewara ume bedea ḡadara cartade ḡapeda idji trāda maḡ cartade ḡasira, ni abaḡba maḡ bedea ḡadara poya āyā ḡaḡaéa, idjaba dewara crīchada poya eḡa ḡaḡaéa. Ara maḡ quīrāca Ācōrēba wārāneba jaraḡara quīrā awara oéa. 16Ācōrēba Abrahaḡa, idjideba yōida ḡaa bida jarasia idjia jūmarāda carebaida.^p Ācōrē Bedeade ḡlé ḡaa “Abrahaḡneba yōni ēberārāda” zocārā ēberārā jara ḡa quīrāca. Ātebara ḡa ḡaa Ācōrēba Abrahaḡneba yōida ḡaa māwā jarasida abaḡdebemada bedea ḡa bēra. Maḡra Critoa. 17Mḡa jara ḡara naḡḡaa: Ācōrēra Abrahaḡ

h 3:3. Ara bādjia o pananeba. Griego bedeade ḡa ḡaa “naḡ djaraḡeba.” **i 3:6.** Genesis 15:6. **j 3:8.** Genesis 12:3. **k 3:10.** Deuteronomio 27:26. **l 3:11.** Habacuc 2:4. **m 3:12.** Levítico 18:5. **n 3:13.** Bacurude. Griego bedeade bacuru abaḡde cru sida jara ḡaa. Deuteronomio 21:23. **o 3:14.** Genesis 12:3. **p 3:16.** Genesis 22:18.

ume bedea basia.⁹ 430 poa badacarea idji leyra Moisea diasia. Baribara idjia Abrahañ ume nañrã bedea badara mañ leyba ãyã balé basia. Æyã badabara idjia carebayada adara oé bacasia. 18 Æcõrẽba Moisea diada ley ijã o panã carea idjia dadjirãda carebaibara, idjia carebayada ada quĩrãca carebaéa. Baribara Æcõrẽba Abrahañra carebayada ada bẽrã idji biadeba carebasia.

19 Mañda ç Æcõrẽba cãrẽ cãrẽã idji leyra Moisea diasia? Idji leyra diasia ëberãrãba cadjirua obadada cawadamãrẽã. Æberãrãra mañ leydeba panasidaa aba Abrahañneba yõida bada zebaraadaa, idjideba Æcõrẽba carebayada ada bẽrã. Æcõrẽba Moisea mañ leyra bajãnebema nezocarãneba diasia. Mañbe Moiseba ëberãrãa diasia. 20 Baribara Æcõrẽba Abrahañ carebayada aside ni abada mañ bedea jarade diabueé basia, azebãra ara idjiabara Abrahañ mawã jarasia.

21 Mãeteara Æcõrẽba idji ley Moisea diaside ç idjia Abrahañ ume bedea badara igarasica? ¡Mawãéa! Æcõrẽba Moisea diada leydeba dadjirãda ewariza Æcõrẽ ume poya zocai beadibara, mañ ley ijã o panãneba Æcõrẽ quĩrãpita jipa panacasidaa. 22 Baribara Æcõrẽ Bedeade balé ba cadjiruaba jumarãda preso erobada. Mawã Æcõrẽba Abrahañ ëberãrã carebayada adara poya oya. Wãrãda Jesucrito ijãbadara mawã careba ba.

23 Crito zei naëna dadjirãba idjida poya ijãnaé basia. Mañne dadjirãra Æcõrẽba Moisea diada ley jawada panasidaa. Mañ leydebemada poya edradaé basia aba Æcõrẽba Crito cawabibaraadaa. 24 Wãrãda Æcõrẽba Moisea diada leyba dadjirãra pe eroniãbasia aba Crito zebaraadaa. Crito zedacarea idji ijã panã carea Æcõrẽba dadjirãra jipa unu ba. 25 Idira dadjirãba Critoda ijã panã bẽrã Æcõrẽba Moisea diada leyba pe eroniéa. 26 Jesucritoda ijã panã bẽrã juma bãrãra Æcõrẽ warrarãa. 27 Bãrã borocuesidade unubisidaa Crito ume abaa panãda. Mañ bẽrã idji quĩrãca panesidaa.^r 28 Juma bãrãra Jesucrito ume abaa panã bẽrã Æcõrẽ quĩrãpita judiora griego ume abaria, nezocara nezocáe ume abaria, idjaba umaquĩrãra wẽrã ume abaria. 29 Bãrãra Critode bẽrã wãrãda Abrahañ warrarãa. Mañba Æcõrẽba bãrãra carebasia idjia Abrahañ carebayada ada bẽrã.

Dadjirãra Æcõrẽ warrarãa

4 1 Mla jara bara nañ quĩrãca ba: warraba idji zezadera juma edaida bamina caibe bade nezoca quĩrãca ba. 2 Caibe bara warra wagabada jawada ba, idjaba idji zezade edaida bara dewararãba wagabadaa aba dji zezaba jarada ewaridaa. 3 Ara mañ quĩrãca Crito ijãni naëna dadjirãra warra zaque quĩrãca beasia. Mañ ewaride dadjirãba nañ ëjũãnebema crichara ijã o panasidaa nezoca quĩrãca. 4 Baribara Æcõrẽba jarada ewari jũeside idji Warrara nañ ëjũãnaa

q 3:17. Griego bedeade ãcara cartade nãwã balé ba: “Critodeba Æcõrẽra Abrahañ ume bedea basia.” r 3:27. Idji quĩrãca panesidaa. Griego bedeade nãwã balé ba: “Critoba djio panesidaa.”

diabuesia. Mañ Warrara wērāba tosia, idjaba Ācōrēba Moisea diada leyra ijā oida basia. ⁵Ācōrēba idjira diabuesia dadjirā mañ ley jawaeda beadara ēdrla bapēda idji warrarāda bai carea. ⁶Bārāra Ācōrē warrarā bēra idji Warra Jaureda diabuesia bārā sode bamārēā. Idji Jaure dadjirā sode baba Ācōrēa “¡Mā Zeza!” abaria cawadamārēā dadjirāra Ācōrē warrarāda. ⁷Mañ bēra idira bārāra nezocarāēā, ātebala Ācōrē warrarāa. Ācōrē warrarā bēra idji warrarā itea erobada edadia.^s

Pauloba djabarā carea bio crīcha beđa

⁸Naēna bārāba Ācōrē adua panasidade wārāē ācōrēda epē panasidaa ādji nezoca quīrāca. ⁹Baribala idira bārāba Ācōrēra cawa panla. Jipa jaraibala, Ācōrēba bārāra cawa bla. Mañda ħcārē cārēā crīcha lbaē beđa wayacusa epē panl nezoca quīrāca? Mañba bārāra carebacaa. ¹⁰Bārāba quīrātanoa ewarida, jedecoda, poa sida wagabadaa Ācōrēba bia unumārēā. ¹¹Mañ bēra mā crīcha bla mādji quīrīābe bārāa jaradiasida. ¹²Djabarā, bārā judiorāē quīrāca bai carea mālra Ācōrēba Moisea diada leydebemada ēdrasia. Mañ bēra mā bārāa beđa djuburiaya māl quīrāca mañ leyde bearanamārēā. Naēna bārāba mālra biē odaē basia. ¹³Bārāba cawa panla mā bārāma beđa bia Critodebemada naārā jaradiaside cacua biē ba bēra bārā druade jaradia besida. ¹⁴Cacua biē bamīna bārāba mālra igaradaē basia idjaba jaretaē basia.^t Ātebala bia edasidaa Ācōrē nezoca bajānebema edabada quīrāca, Jesucrito edabada quīrāca. ¹⁵¿Sāwāsi bārā basrida naēna erobeadara? Māla wārāda jaraya bārāba poya opedadabara ara bādji daura nuētacasidaa māla diadi carea. ¹⁶Māla wārā beđeadeba quēā ba bēra ħmālra bārā ume dji quīrūca?

¹⁷Bārā tāēna āi jaradia beaba ne jūma o panla bārāba ādji beđeara ijānamārēā. Baribala ādjia jaradia panlba bārāra carebacaa. Bārāra dai umebemada āi ede quīrīā panla ādjidra sodeba epēnamārēā. ¹⁸Wārāda bia bla ewariza crīcha biada sodeba epē pananida. Baribala māwā epēniē panla ababe mā bārā ume badebala. Ātebala mā neēne bida ewariza sodeba epē pananida panla. ¹⁹Djabarā mā warrarāca bea, māra wayacusa bārā carea bia mīga bla wērā warra pua nūml quīrāca. Māra māwā bia mīga bayā aba bārā Crito quīrāca panebadadaa. ²⁰¡Māda ara nawena bārā ume badabara cawacasia sāwā bārā ume beđeaida bāda! Māla wārāda adua bla bārānebemada sāwā crīchaida.

Saradeba idjaba Agaradeba Pauloba cawabida

²¹Ācōrēba Moisea diada leyde ba quīrīā beaba māla jaradadua: ¿Ācōrē leyde bāl bāra adua panlca? ²²Nāwā bāl bla: Abrahālba warrada umē erobasia. Aba nezocawērā Agaraba tosia.^u Dewarabemara idji quima Saraba tosia.^v Sarara

s 4:7. Edadia. Griego beđeade Ḅcala cartade bāl bla: “Critodeba edadia.” **t 4:14.** Ḅcala bla crīchabadaa Paulo cacua biē badaba Galaciadebemarāra bia mīgabisida.

nezocawẽrãé basía. ²³Nezoca wẽrãba warrara tosia Abrahaãba naã djaradeba mawã quĩrãna bẽrã. Baribara dji quimaba todara Ñcõrẽba diai jaraða basía.

²⁴Maãgla cricha dromada dia ðla. Ñcõrẽba bedea ðadada umé panla. Maã bedea ðada umé panla Sara idjaba Agara quĩrãca panla. Ñcõrẽba bedea ðadara aba Sinai eyade diasia. Maã bedea ðadara nezocawẽrã Agara quĩrãca ðla, maã bedea ðada epẽ beara nezoca quĩrãca panl bẽrã. ²⁵Sinai eya Arabia druade ðara Agara quĩrãca ðla maã eyade diada leyde beara nezoca quĩrãca panl bẽrã. Idjaba Jerusaleã naã ejũane ðara Agara quĩrãca ðla maã purudebemarã nezoca quĩrãca panl bẽrã. Nezoca quĩrãca panla Ñcõrẽba Moisea diada leyde panl bẽrã. ²⁶Baribara bajãnebema Jerusaleãra Sara quĩrãca ðla maã purudebemarã nezoca quĩrãca panlé bẽrã. Mawã panla Ñcõrẽba Moisea diada leyde panlé bẽrã. Dadjirãra mamabema bẽrã Sara warrarãca panla. ²⁷Ñcõrẽ Bedeade nãwã ðl ðla:

Wẽrã warra tocara, ðasridadua. Warra pua unucara, bio ðasridadua.

Wẽrã umaquĩrãba igaradaba warrarãda auðuara erobaya wẽrã quima bara ða cãyãbara.”

²⁸Djabarã, dadjirãra Isa quĩrãca panla. Isara tosidã Ñcõrẽba Abrahaãa mawã jaraða bẽrã. Ara maã quĩrãca dadjirãra Ñcõrẽ warrarãda panesidã idjia mawã jaraða bẽrã. ²⁹Abrahaã ewaride Ismael, baridua warra quĩrãca todaba Isa, Ñcõrẽ Jaure ðladẽba todara bié obadjia. Ara maã quĩrãca idi biða Ñcõrẽba Moisea diada leyde beaba Crito ijã beara bié obadaa. ³⁰Baribara Ñcõrẽ Bedeade nãwã ðl ðla: “Nezoca wẽrãra, idji warra sida ayã jãretadua. Nezoca wẽrã warraba nezocaé wẽrã warra ume dji zezaba eroðara poya edaéa.”^x

³¹Maã bẽrã djabarã, dadjirãra nezocawẽrã warrarã quĩrãca panléa. Ñtebãra nezocaé warrarã quĩrãca panla.

Critoba dadjirã ëdra ðada

5 ¹Critoba dadjirãra ëdra ðasia maã ëdra ðadade nĩbadamãrẽã.

Maãgla bio ijã pananadua. Wayacusa nezoca quĩrãca ðearãnadua. ²Ûrĩnadua! Mãra Paulo. Mãa naãgla bãrãa jaraya: Ñcõrẽ quĩrãpita jipa ðeadi carea bãrã cacuada wẽãgodida panla cricha panlbara, Critoba bãrã carea odaba carebaéa. ³Wayacusa mla jaraya: baridua umaquĩrãba idji cacuada wẽãgobibara, Ñcõrẽba Moisea diada leyra jũma ijã o ðaida ðla. ⁴Maã ley ijã o panlneba Ñcõrẽ quĩrãpita jipa ðeadi cricha beara Crito jiga wãsidã. Idji biadẽba jipa ðadara ãdjirãba igarasidã. ⁵Baribara dadjirãba Critoda ijã panl bẽrã Ñcõrẽ Jauredeba wãrãda cawa panla Ñcõrẽba dadjirãra jipa unuida. ⁶Cacua wẽãgo ðadẽba dadjira Jesucrito ume ábaa ðacaa idjaba cacua wẽãgoé ðadẽba idji ume ábaa ðacaa. Ñtebãra idji ijã ðadẽba idji ume ábaa ðla. Mawã ijã ðaba djãrãra quĩrã ðla.

u 4:22. Genesi 16:1-16. v 4:22. Genesi 21:1-3. w 4:27. Isaia 54:1. x 4:30. Genesi 21:10.

7 Bārāba wārā bedeara bia ēpē panasidaa. ¿Caiba mĩā sēsi bārāba mañ bedeara igaradamārēā? 8 Ādjia jaradia panlra Bārā Trānaneba zeé ɓla. 9 Quĩrānebadua: harina ēsābibari maārĩ ɓla harinara jūma ēsābibaria. Ara mañ quĩrāca maārĩ āĩ jaradia ɓla abeda jūma āĩ crīchabibaria. 10 Māwāmĩna dadjirā Boro Jesucritoɗeba mĩa cawa ɓla bārāba mĩa jara ɓla awara crīchadaéda. Baribarl bariduaba bārāda māwā mĩā sēibarl Ācōrēba cawa oya. 11 Djabarā, Ācōrē quĩrāpita jipa ɓeadi carea cacua wēāgodida panlra mĩa wadi jaradia ɓlara, dji māwā jaradia ɓeaba mĩra bié odi carea ēpēnaé bacasia. Mĩa māwā jaradia ɓlara ādjirāba Jesu crude beudadebemada bié crīchadaé bacasia. 12 Māmaarā biara bacasia bārā māwā mĩā sē beaba ādji umaquĩrā cacuara abeda jūma tātadida. 13 Djabarā, Ācōrēba bārāra trāsia idjia ēdra ɓlɗade nĩbadamārēā. Baribarl ēdrapedada bēra crīcharānadia bādjia cacuaba quĩrīā ɓa quĩrāca odida panlra. Ātebarl wārā quĩrīāneba dji carebadua. 14 Ācōrēba Moisea diada leyra nañ beɗeaba ɓala jūma jara ɓla: “Djārāra quĩrīādua ara bādjia quĩrīā ɓa quĩrāca.”^y 15 Quĩrācuia beɗadua. Ijara duananibarl, djō duananibarl, ara bāduɓa jūma ārīnia.^z

Ācōrē Jaureɗeba nĩbadadua

16 Mañ carea mĩa jaraya: Ācōrē Jaureɗeba nĩbadadua. Māwābarl bārā cacuaba cadjirua o quĩrīā ɓara odaéa. 17 Nañ djaraba cadjirua o quĩrīā ɓara Ācōrē Jaureba quĩrīācaa. Idjaba Ācōrē Jaureba obi quĩrīā ɓara nañ djaraba quĩrīācaa. Ādjira ābaa bia pananaca bēra bārāba o quĩrīā panlra poya odaéa. 18 Baribarl Ācōrē Jaureba bārāda eronĩbarl, Ācōrēba Moisea diada leyde panléa.

19 Nañ cacuaba cadjirua obarira eɓɗa ɓla. Mañra nañgla: daunemabadara, auɗua nĩbabadara, baridua ume auɗua o quĩrīābadara, 20 jawaba oda ācōrēa iwidibadara, jāĩbanaba obadara, djārā quĩrāmabadara, ijarabadara, djārāne awuabadara, maārīā carea quĩrūbadara, ara ādji bia ɓaidrl jarlabadara, caicayabadara, Ācōrē beɗeaba quĩrā awara jaradia panlneba awara wābadara, 21 djārāba eroɓa carea bié crīchabadara, mĩā beabadara, beu nĩbabadara, ɓsrida ewari o panlne jūmawāyā cadjirua obadara, idjaba ne jūma cadjirua mañ quĩrāca ɓe sida.^a Mĩa bārāa naēna jarada quĩrāca wayacusa jaraya: mañ cadjirua o ɓeara Ācōrē purude beadaéa.

22-23 Baribarl Ācōrē Jaureba nañglaɗa diabarria: djārā quĩrīā beadida, ɓsridaada, necai beadida, jūma droa beadida, ēberā biada beadida, sobiada, beɗeaba ɓa beadida, jūmarā ume aduá beadida, idjaba dadji cacua jipa eroɓeadi sida. Jūma mañgla ni ɓaɓa leyba cadjiruada acaa. 24 Nañ djaraba ne jūma cadjirua o quĩrīā ɓabarira Critoderāba crude cachi

y 5:14. Levitico 19:18. z 5:15. Griego beɗeade mañ versiculoda nāwā ɓl ɓla: “Bārāda dji ca duananibarl, idjaba dji cotaɗica duananibarl, ara bāduɓa jūma ārīnia.” a 5:21. *Mĩā beabada*. Griego beɗeade ācrl cartade mañra neéa.

beasidaa. ²⁵Dadjirāra Ācōrē Jauredeba zocai panɫ bēṛā idjideba nībaḍida panɫa. ²⁶Djārā cāyābara biara beada crīchadié panɫa, caicaya duananié panɫa, idjaḅa djārāba eroḅɫ carea bié crīchadié panɫa.

Dji carebaḍadua

6 ¹Djabarā, djabada cawaéne cadjiruade baesira, bārā dji Ācōrē Jauredeba nīnaba biadeba carebaḍida panɫa wayacusa jipa nībamārēā. Baribɫɫ quīrācuíta beaḍadua bārā sida abari quīrāca cadjiruade baeda amaaba. ²Bia mīga panɫne dji carebaḍadua. Māwābɫɫ Critoba obi ɫara bārāba jūma oḍia. ³Dji dromaé ɫaba idjida dji dromada crīcha ɫabɫɫɫ, ara idjiduba cūrūga ɫa. ⁴Djārāba o ɫa acɫi cāyābara ara dadjia o ɫadɫɫ acɫida ɫa jipa o ɫa cawaya. Māwā ara dadjia o ɫa carea ɫasɫida ɫaya. ⁵Dadjiza oḍida panɫra jūma jipa oḍida panɫa.

⁶Ācōrē beḍea cawabɫɫba dji jaradiabaría ne jūma bia idjia eroḅɫdebemada diaida ɫa.

⁷Ara bāduba cūrūgarānadua. Ni abaɫba Ācōrēra poya cūrūgaéa. Quīrānebaḍadua: ne u ɫaba idjia ubɫɫ quīrāca ewaya. ⁸Maɫ carea naɫ djaraḅa cadjirua o quīrīā ɫaḍa abaɫba o ɫabɫɫɫ, Ācōrēba maɫ ēberāra bié ɫaya. Baribɫɫ Ācōrē Jaureba quīrīā ɫaḍa abaɫba o ɫabɫɫɫ, Ācōrēba maɫ ēberāra ewariza idji ume zocai ɫaya. ⁹Maɫ bēṛā sēnaé ne biada o pananadua. Sēnaéɫɫɫ, Ācōrēba ɫaḍa ewaride dadjirāba biada eḍaḍia. ¹⁰Maɫ carea dadjirāba poya obɫdaza jūmarāda bia carebaḍida panɫa. Biara Jesu ījā beada māwā carebaḍida panɫa.

Pauloba naɫ cartade jīrūare ɫaḍa

¹¹Acɫadadua, ara mɫdji ɫawaba letra waiɫaaba naɫ cartara ɫabɫɫɫa. ¹²Bārā cacua wēāgobi quīrīā beaba Crito crude beuḍadebemada jaradiabadaa baribɫɫ cacua wēāgobi panɫa judiorāba bia ununamārēā idjaḅa ādjia jaradia panɫ carea bié orānamārēā. ¹³Baribɫɫ dji cacua wēāgopeḍadaba Ācōrēba Moisea diada leyra jūma ījā oḍacaa. Māwāmīna ādjirāba bārā cacuada wēāgobi quīrīā panɫa, bārāba māwā osidara ara ādjidebemada bia beḍeadi carea. ¹⁴Baribɫɫ mɫra māwā ɫléa. Mɫnebemada ni maārī bida bia beḍeaéa. Ātebɫɫ ababe dadjirā Boro Jesucrito crude beuḍadebemada bia beḍeaya. Critora crude beuḍa bēṛā naɫ ējūānebemaba bia unubadara mɫmaarā jūma beusia. Idjaḅa naɫ ējūāne beamaarā mɫra beusia. ¹⁵Ācōrēmaarā cacua wēāgo ɫaida wa cacua wēāgoé ɫai sida biara ɫléa. Idjia ēberā djiwiḍi oḍadɫɫ bia unu ɫa. ¹⁶Mɫa quīrīā ɫa jūma mɫa jara ɫa quīrāca ījā beara Ācōrēba quīrā djuburia ɫaida, necai ɫai sida ādjirāa dia ɫaida. Maɫgarāra Ācōrē ēberārā araa.^b

b 6:16. *Maɫgarāra Ācōrē ēberārā araa.* Griego beḍeade ɫá ɫa: “Maɫgarāra Ācōrē israelerāa.”

¹⁷Idiba ãtaa mña quĩrĩãéa aḃaḁba mñra mñã sēida. Jesudebema jaradia ḃḁ carea ēberārāba mñra bié osidaa. Mñ djara cõācuada aninada eroḃḁa unubi carea mñra idjideda.

¹⁸Djabarã, mña quĩrĩã ḃḁa dadjirã Boro Jesucritoba idji biaḁeba jũma bārãra careba ḃaida. Bia ḃḁa mñwã ḃaida.